

Кәсіптік стандарт: «Жедел-диспетчерлік басқару»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолдану аясы:
2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:
 - 1) Приоритет Р1 – дереу жоюды талап ететін техникалық қызмет көрсету жұмыстары (апаттық жұмыстар).
 - 2) Приоритет Р2 – 7 тәулікке дейінгі орындау мерзіммен орындалуы көзделетін апталық кестеге техникалық қызмет көрсету жөніндегі жұмыстар (шұғыл жұмыстар).
 - 3) Приоритет Р3 – орындау мерзімі 7 тәуліктен асатын, жоспарланатын және кестеге енгізілетін техникалық қызмет көрсету жөніндегі жұмыстар (ЖСЖ кестесі бойынша).
 - 4) Приоритет Р4 – зауыттың тоқтатпалы жөндеуі кезеңінде орындалатын техникалық қызмет көрсету жұмыстары.
 - 5) Управление с диспетчерского центра – өзіне бекітілген операциялық аймақ шегінде ұйымдағы жедел-диспетчерлік басқарудың міндеттері мен функцияларын орындауды қамтамасыз ететін МӨЗ-дегі жедел-диспетчерлік басқару субъектісі-ұйымның құрылымдық бірліктері мен бөлімшелерінің жиынтығы.
 - 6) Оперативное управление – ағымдағы оқиғаларды басқару; белгіленген өндіріс тапсырмаларынан нақты ауытқуларға әсер етуге мүмкіндік беретін шаралар жиынтығы. Жедел басқару жедел жоспарлау, жедел есеп және жедел бақылау болып бөлінеді.
 - 7) Управление – басқару объектісінің жағдайын және жай-күйін бағалауды қамтитын мақсатты әрекеттердің жиынтығы, басқару әсерлерін таңдау және оларды іске асыру.
3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады
 - 1) ЖДБ – жедел диспетчерлік басқару
 - 2) МӨЗ – мұнай өңдеу зауыты
 - 3) ЖСЖ – жоспарлы-сақтандырмалық жөндеу

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Название профессионального стандарта: Жедел-диспетчерлік басқару
5. Кәсіптік стандарттың коды: С19201005
6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:
 - С Өңдеу өнеркәсібі
 - 19 Кокс және мұнай өңдеу өнімдерін өндіру
 - 19.2 Мұнайдың өңделген өнімдерін, шымтезек пен көмірден брикеттер өндіру
 - 19.20 Мұнайдың өңделген өнімдерін, шымтезек пен көмірден брикеттер өндіру
 - 19.20.1 Мұнай өңдеу өнімдерін өндіру
7. Краткое описание профессионального стандарта: Осы КС «Жедел диспетчерлік басқару» кәсіптік тобының сипаттамалары, сондай-ақ жұмыс сипаттамасы мен еңбек функциялары келтірілген. Мұнай өңдеу зауыттарындағы жедел-диспетчерлік басқару жүйесі кәсіпорынның жоспарланған мәндерден төмен түспейтін мұнай өнімдерін өндіру жөніндегі жедел тапсырмаларды орындауын қамтамасыз етуге арналған. Бұған мынадай функцияларды орындау арқылы қол жеткізуге болады: зауыттың технологиялық қондырғыларының, араластыру процестері мен басқа бөлімшелерінің келісілген жұмыс істеуін қамтамасыз ету; қондырғыларды шикізатпен, жартылай фабрикаттармен, материалдармен қамтамасыз ету; шикізаттың, қосалқы материалдардың, отынның және т. б. азайтылмайтын қорларының бар болуын бақылау және қамтамасыз ету; МӨЗ негізгі өндірісінің барысы туралы жедел ақпаратты жинауды және өңдеуді автоматтандыру; ақпаратты сақтау және кәсіпорынның жедел персоналына ұсыну; технологиялық қондырғылар мен жабдықтардың тоқтап қалу уақытын жедел есепке алу; технологиялық қондырғылардың және басқа процестердің күнтізбелік жұмыс кестесінің орындалмауына әкелетін жағдайларды сипаттайтын параметрлердің жай-күйінің өзгерістері туралы ақпаратты тіркеу; жедел уақыт ішінде (тәулік, ауысым және т. б.) өнімнің өндірілуін, жөнелтілуін және қалдықтарын жедел есепке алу; мұнай және мұнай өнімдерінің қозғалысын есепке алу; мұнай өнімдерінің сапасын бақылау; өндірістік тапсырманың орындалуын талдау; негізгі өндірісті жедел басқару және реттеу; апаттық жағдайлардың алдын алу және оларды жою; өндірістік жағдайларды талдау, «осал жерлерді» анықтау және оларды жоюға бағытталған шешімдер қабылдау; «осал жерлерді» және апаттық жағдайларды жою бойынша алдын ала шешім қабылдау мақсатында өндірістік жағдайлардың дамуын болжау. «Білімдер» бөлімінде қамтылған теориялық және практикалық білімге қойылатын талаптармен қатар мыналарды білу қажет: еңбекті қорғау, өндірістік санитария және өртке қарсы қауіпсіздік жөніндегі қағидалар мен нормалар, жеке қорғану құралдарын пайдалану қағидалары, орындалатын жұмыстардың (көрсетілетін қызметтердің) сапасына, жұмыс орнындағы еңбекті ұтымды ұйымдастыруға қойылатын талаптар, ақаулардың түрлері және олардың алдын алу және жою тәсілдері, өндірістік дабыл.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) Диспетчерлік қызмет операторы - 4 уровень ОРК
- 2) Инженер-диспетчер - 6 уровень ОРК
- 3) Бас диспетчер (басқа да салаларда) - 6 уровень ОРК
- 4) Ауысым бастығы (өңдеу өнеркәсібі) - 7 уровень ОРК

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Диспетчерлік қызмет операторы»:			
Топтың коды:	4322-3		
Қызмет атауының коды:	4322-3-004		
Кәсіптің атауы:	Диспетчерлік қызмет операторы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы "Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 31 желтоқсанда № 22003 болып тіркелді. §27. Диспетчер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	Оператор Диспетчер		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жедел-диспетчерлік басқару жөніндегі жұмыстарды орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Өндірістің технологиялық процесінің жұмысын диспетчерлік бақылау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Өндірістің технологиялық процесінің жұмысын диспетчерлік бақылау			

	Дағды 1: Жұмысты мониторингілеу, өтінімдерді өңдеу және жұмыстарды орындау	Машықтар:	
		1. Диспетчерлік пультке түсетін жабдықтың жұмысы бойынша сигналдарды бақылау 2. Диспетчерлік бақылау жүйесі жабдықтарының жарамдылығын бақылауды жүзеге асыру және диспетчерлік пункттен басқару 3. Диспетчерлік бақылау жүйесінің жұмыс істеу алгоритмдеріне сәйкес диспетчерлік пункттен ақпарат беру 4. Диспетчерлік пунктке келіп түсетін ақпаратты өңдеу және беру 5. Диспетчерлік бақылау жүйесінің бағдарламалық қамтамасыз етуін пайдалана білу 6. Кәсіпорындағы барлық ақаулар туралы өтінімдерді қабылдау және есепке алуды жүзеге асыру 7. Ақауларды жою жөніндегі жұмыстарды орындауға тапсырмалар беруді жүзеге асыру 8. Келіссөздер жүргізу және орындалуын бақылау 9. Тиісті апаттық қызметтерді, қажет болған жағдайда жергілікті өзін-өзі басқару және атқарушы билік органдарын, диспетчерлік қызметтерді апаттық жағдайлар мен жазатайым оқиғалар туралы хабардар ету, жедел медициналық көмек шақыру 10. Кәсіпорынның жедел қызметі бойынша есептілік жүргізу	
		Білімдер:	
		1. Төтенше жағдайлар туындаған кездегі диспетчерлік қызметтің іс-қимыл тәртібі 2. Ақпаратты беру және ақаулардың жойылуын бақылау және инженерлік жабдықтар үшін диспетчерлік бақылау жүйесін пайдалану тәртібі 3. Шұғыл (апаттық) қызметтермен және тиісті ұйымдардың басшыларымен байланысу және ақпарат алмасу тәсілдері 4. Инженерлік жабдықтарын, диспетчерлік бақылау жүйесінің жабдықтарын жұмысқа қосуды және тоқтап қалу уақытын тіркеуді есепке алу тәртібі	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Орындаушылық Стресске төзімділік Дербестік Зейінділік Жауапкершілік Командада жұмыс істей білу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Бас (аға) диспетчер	
10. Кәсіптің карточкасы «Инженер-диспетчер »:			
Топтың коды:	2145-9		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Инженер-диспетчер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			

Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Өндірістік және өңдеу салалары	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	Диспетчер		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өндірістік процестің барысына жедел басшылықты қамтамасыз етеді		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Өндірістік процестің барысын жедел басқару 2. Жедел ақпарат беруді қамтамасыз етеді 3. Кәсіпорынның құрылымдық бөлімшелерінің өзара байланысын қамтамасыз етеді	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Өндірістік процестің барысын жедел басқару	Дағды 1: Өндірістік процесті жедел бақылау	Машықтар:	
		1. Өз құзыреті шегінде өндірістік бағдарламаға сәйкес кәсіпорынның ырғақты жұмыс істеуін, жұмыстардың орындалуын және өнімнің шығарылуын бақылайды; 2. Технологиялық режимнің негізгі параметрлерінің сақталуына, шығарылатын өнімнің сапасына жедел бақылауды жүзеге асырады, режим парағын жүргізеді; 3. Технологиялық жабдықтың неғұрлым ұтымды жұмыс тәртіптерін белгілеу бойынша өндіріс қорларын анықтайды. 4. Өндірістік операциялар жөніндегі инженер-диспетчердің вахталық журналын жүргізеді, онда кәсіпорынның жекелеген бөлімшелерінің жұмысындағы бұзушылықтарды тіркейді.	
		Білімдер:	
		1. Қазақстан Республикасының (бұдан әрі -ҚР) қолданыстағы заңнамасы, соның ішінде, бірақ онымен шектелмей: ҚР Еңбек кодексі, «Азаматтық қорғау туралы» ҚР Заңы және басқа да қолданыстағы кодекстер мен заңдар; 2. ҚР Үкіметінің Техникалық реттеу, өнеркәсіптік қауіпсіздік саласындағы нормативтік-құқықтық актілері, қаулылары мен шешімдері; 3. ҚР СТ ИСО 9001, ISO 9001, ISO 14001, ISO 50001, ISO 45001, ISO 55001, ҚР СТ 1352 стандарттарының талаптары; 4. Мұнай өнімдерін өндіру технологиясы; 5. Мұнай-газ өңдеу және мұнай-химия процестерінің технологиялық режимінің нормалары; 6. Шикізатты, материалдарды, реагенттерді, отынды, энергияны жұмсау стандарттары мен техникалық шарттары, нормативтері; 7. Кәсіпорын жабдықтарының өндірістік қуаттары, техникалық сипаттамалары, конструктивтік ерекшеліктері мен жұмыс істеу режимдері, оны пайдалану ережелері; 8. Кәсіпорын шығаратын өнім номенклатурасы; 9. Өндірістік жоспарлаудың тәртібі мен әдістері, кәсіпорын бөлімшелерінің мамандануы мен аумақтық орналасуы, олардың арасындағы өндірістік байланыстар.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Еңбек функциясы 2: Жедел ақпарат беруді қамтамасыз етеді			

	Дағды 1: Тиісті органдарға жедел ақпарат беру	Машықтар: 1. Шикізат пен өнімнің сапасы туралы ақпарат жинау 2. Қондырғылардың технологиялық режимінің көрсеткіштері туралы ақпарат жинау 3. Жиналған ақпаратты талдау. 4. Ақпараттық материалдарды жүйелеу және дайындау. 5. Кестелік деректермен жұмыс істеу үшін дербес компьютер мен бағдарламаларды сенімді меңгеру	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: 1. Microsoft Office кеңселік қосымшалар пакеті 2. Өндіріс барысын есепке алу жүйелері мен әдістері	
Еңбек функциясы 3: Кәсіпорынның құрылымдық бөлімшелерінің өзара байланысын қамтамасыз етеді	Дағды 1: Бөлімшелермен үйлесімді жұмысты қамтамасыз ету	Машықтар: 1. Өндірістік үдеріс барысының бұзылуының алдын алу және жою бойынша шаралар қабылдайды, осы бұзушылықтарды жою үшін кәсіпорынның қосалқы және басқа да құрылымдық бөлімшелерін тартады; 2. Авариялық-құтқару қызметтерін, кәсіпорын басшылығын, апаттар, сәйкессіздіктер мен инциденттер туындаған кезде, сондай-ақ жазатайым оқиға кезінде және адамдардың өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін кез келген жағдай кезінде қолданыстағы құлақтандыру тізімдері мен схемаларына сәйкес құрылымдық бөлімшелердің басшыларын уақтылы және нақты хабардар етеді; 3. Апаттардың, инциденттердің себептерін тергеу кезінде септеседі; 4. Жүйеге технологиялық сипаттағы оқиғалар туралы деректерді енгізеді; 5. Кәсіпорынның материалдық ағындарының схемаларын түзетеді. Құрылымдық бөлімшелерге материалдық ағындардың өзгеруі, жүктемелердің ұлғаюы немесе азаюы және технологиялық қондырғылардың жұмыс режимінің басқа өзгерістері туралы хабарлайды.	
		Білімдер: 1. Кәсіпорын бөлімшелерінің мамандануы және олардың арасындағы байланыс; 2. Өндірісті жедел басқару мәселелері бойынша бұйрықтар, өкімдер және басшылыққа алынатын басқа да материалдар.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Көшбасшылық қасиеттер Жүйелік және аналитикалық ойлау Стресске төзімділік, жауапкершілік, тіл тапқыштық Теориялық және практикалық білімді қолдана отырып, кәсіби мәселелерді өз бетімен шешу Еңбекті ұтымды ұйымдастыру Ұқыптылық пен дәлдік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Бас диспетчер	
11. Кәсіптің карточкасы «Бас диспетчер (басқа да салаларда)»:			
Топтың коды:	1329-1		
Қызмет атауының коды:	1329-1-001		
Кәсіптің атауы:	Бас диспетчер (басқа да салаларда)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		

подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы "Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 31 желтоқсанда № 22003 болып тіркелді. §14. Бас диспетчер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	Бас (аға) диспетчер Диспетчер		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жедел-диспетчерлік басқарма жұмысын үйлестіру		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жедел-диспетчерлік басқару бойынша жұмыстардың орындалуын ұйымдастыру және бақылау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Жедел-диспетчерлік басқару бойынша жұмыстардың орындалуын ұйымдастыру және бақылау	Дағды 1: Өнім өндірудің технологиялық процесінің үздіксіз жұмысын жүзеге асыру	Машықтар:	
		1. Кәсіпорынның ырғақты/ үздіксіз жұмыс істеуін бақылау, өндірістік бағдарламаға сәйкес жұмыстарды орындау және өнім шығару. 2. Жабдықтарды ұтымды жүктеуге, персоналдың тиімді жұмыс істеуі үшін жағдай жасауға септесе отырып, кәсіпорынның өндірістік қуаттарын барынша пайдалану бойынша шешім қабылдай білу 3. Жедел-өндірістік жоспарлау мен диспетчерлеуді ұйымдастыру 4. Өндірістік процестерді жедел бақылауға және басқаруға бағытталған ұйымдастырушылық-техникалық іс-шаралар кешенінің орындалуын қамтамасыз етуді бақылау 5. Кәсіпорын бөлімшелерінің жұмысын үйлестіру, диспетчерлік кеңестер өткізу 6. Цехтар мен учаскелердің қажетті шикізатпен, материалдармен қамтамасыз етілуін бақылау мүмкіндігі 7. Топтамалардың мөлшерін, іске қосылуын, беру мерзімдерін және қорлардың нормаларын айқындау бойынша нормативтік-жоспарлы есептеулер жүргізе білу 8. Цехтарда белгіленген нормативтер деңгейінде босалқы дайындамалардың бар болуына жүйелі талдау жасау, өндірістің үздіксіз технологиялық процесін қамтамасыз ету, дайын өнімді өндіру жоспарын орындау 9. Кәсіпорынның өндірістік бөлімшелерінің диспетчерлік қызметтеріне әдістемелік басшылықты жүзеге асыру 10. Технологиялық режимнің бұзылуын болдырмауға бағытталған шаралар қабылдау 11. Өндірістік процеске жедел бақылауды жүзеге асыру үшін қажетті деректерді уақтылы алуды қамтамасыз ету 12. Диспетчерлік қызметтің өндірістік-шаруашылық қызметіне басшылық ету	

		Білімдер:	
		1. Өндірісті жедел басқару жөніндегі заңнамалық және нормативтік құқықтық актілер 2. Тиісті мәселелер бойынша әдістемелік материалдар 3. Заңнамалық және нормативтік құқықтық актілер, өндірісті жедел басқару жөніндегі әдістемелік материалдар, кәсіпорын құрылымының бейіні, мамандануы және ерекшеліктері, оның даму келешегі 4. Кәсіпорын өнімдерін өндіру технологиясының негіздері 5. Салада және кәсіпорында өндірісті ұйымдастыру 6. Шығарылатын өнімнің номенклатурасы, орындалатын жұмыстар мен көрсетілетін қызметтердің түрлері; өндірістік қуаттар, техникалық сипаттамалар, кәсіпорын жабдығының конструктивтік ерекшеліктері мен жұмыс режимдері, оны пайдалану қағидалары 7. Өндірістік жоспарлаудың тәртібі мен әдістері, кәсіпорын бөлімшелерінің мамандануы мен аумақтық орналасуы, өндірістік байланыстар 8. Өндіріс барысын есепке алу жүйелері мен әдістері 9. Техникалық құжаттаманы әзірлеу және ресімдеу жөніндегі ережелер, нұсқаулықтар және басшылыққа алынатын басқа материалдар 10. Кәсіпорында өндірістік қоймалардың, көліктік және тиеу-түсіру жұмыстарының жұмысын ұйымдастыру 11. Экономика, еңбекті ұйымдастыру және басқару негіздері 12. Еңбек заңнамасының негізгі мәселелері	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Көшбасшылық (ұйымдастырушылық және басқарушылық) қасиеттер Аналитикалық және жүйелік ойлау Стресске төзімділік Қабылданған шешімдер үшін жауапкершілік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Бас инженер	
12. Кәсіптің карточкасы «Ауысым бастығы (өңдеу өнеркәсібі)»:			
Топтың коды:	1321-0		
Қызмет атауының коды:	1321-0-042		
Кәсіптің атауы:	Ауысым бастығы (өңдеу өнеркәсібі)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы "Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 31 желтоқсанда № 22003 болып тіркелді. §8. Ауысым бастығы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық:	Біліктілік:
	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық:	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			

Формалды емес және информалы біліммен байланыс:		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	Ауысым басшысы (басқарушысы) Басқарманың орталық диспетчерлік пунктінің бастығы Учаске бастығы 1321-0-38 Басқару пунктінің бастығы	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жедел-диспетчерлік басқару жөніндегі жұмыстарды бақылау және ұйымдастыру	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Диспетчерлік қызметтің жұмысын жұмыстан тыс уақытта ұйымдастыру және жүргізу
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Диспетчерлік қызметтің жұмысын жұмыстан тыс уақытта ұйымдастыру және жүргізу		

Дағды 1: Жұмыс уақытынан тыс уақытта бүкіл кәсіпорынның жұмысын үйлестіру	Машықтар: 1. Кәсіпорынның ырғақты/ үздіксіз жұмыс істеуін бақылау, өндірістік бағдарламаға сәйкес жұмыстарды орындау және өнім шығару 2. Технологиялық режимнің негізгі параметрлерінің сақталуына жедел бақылаудың жүргізілуін ұйымдастыру 3. Өндірістік процестерді жедел бақылауды және басқаруды жүзеге асыруға бағытталған ұйымдастырушылық-техникалық іс-шаралар кешенінің орындалуын қамтамасыз етуді бақылау 4. Кәсіпорын бөлімшелерінің жұмысын үйлестіру, диспетчерлік кеңес өткізу 5. Технологиялық режимнің бұзылуының алдын алу бойынша шаралар қабылдай білу 6. Жабдықтарды ұтымды жүктеуге, ауысым коэффициентін арттыруға, персоналдың тиімді жұмыс істеуі үшін жағдай жасауға септесе отырып, кәсіпорынның өндірістік қуаттарын барынша пайдалану бойынша шаралар қабылдай білу 7. Өндірістік процеске жедел бақылауды жүзеге асыру үшін қажетті деректерді уақтылы алуды қамтамасыз ету 8. Өндіріс барысына және кәсіпорынның негізгі қызметінің басқа түрлеріне тұрақты жедел бақылауды жүзеге асыру 9. Цехтар мен учаскелерде белгіленген нормативтер деңгейінде босалқы дайындалмалардың болуын, бұйымдардың өндірістік ағын бойынша үздіксіз жылжуын, дайын өнімді тапсыру кестелерінің орындалуын жүйелі бақылау 10. Технологиялық режимнің бұзылуын болдырмау бойынша шаралар қабылдау 11. Жұмыс уақытынан тыс уақытта Р1 апаттық жұмыстарды жүргізу қажеттілігін айқындау 12. Жұмыс уақытынан тыс уақытта арнайы қызмет көрсету бригадасын шақыру 13. Р1 қызмет көрсету мамандарына жүгіну қажеттілігін анықтау 14. Жұмыстың маңыздылығын тексеру (хабарлама мәртебесі Р1) 15. Өндіріс мамандарының кезекшілік етуіне бақылауды жүзеге асыру 16. Жабдықтар мен басқа да негізгі құралдардың техникалық дұрыс пайдаланылуын қамтамасыз ету және оларды жөндеу кестелерін орындау, қауіпсіз және салауатты еңбек жағдайлары, сондай-ақ жұмысшыларға еңбек жағдайлары бойынша уақтылы жеңілдіктер беру 17. Жабдықтарды ұтымды жүктеуге, ауысым коэффициентін арттыруға, персоналдың тиімді жұмыс істеуі үшін жағдай жасауға ықпал ете отырып, кәсіпорынның өндірістік қуаттарын барынша пайдалану жөнінде шаралар қабылдау 18. Цехтар мен учаскелерді қажетті шикізатпен, материалдармен қамтамасыз ету
--	---

	Білімдер:	
	1. Өндірістік және технологиялық процестерді ұйымдастыру 2. Заңнамалық және нормативтік құқықтық актілер, өндірісті жедел басқару жөніндегі әдістемелік материалдар, кәсіпорын құрылымының бейіні, мамандануы және ерекшеліктері, оның даму келешегі 3. Өндірістік құжаттаманы ресімдеу және жүргізу тәртібі 4. Кәсіпорын өнімдерін өндіру технологиясының негіздері 5. Салада және кәсіпорында өндірісті ұйымдастыру 6. Өндіріс барысын есепке алу жүйелері мен әдістері 7. Шығарылатын өнімнің номенклатурасы, орындалатын жұмыстар мен көрсетілетін қызметтердің түрлері; өндірістік қуаттар, техникалық сипаттамалар, кәсіпорын жабдығының конструктивтік ерекшеліктері мен жұмыс режимдері, оны пайдалану қағидалары 8. Өндірістік жоспарлаудың тәртібі мен әдістері, кәсіпорын бөлімшелерінің мамандануы мен аумақтық орналасуы, өндірістік байланыстар 9. Өндірісті жедел басқару саласындағы озық отандық және әлемдік тәжірибе 10. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, еңбек және басқару негіздері	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Көшбасшылық (ұйымдастырушылық және басқарушылық) қасиеттер Аналитикалық және жүйелік ойлау Стресске төзімділік Ішінара және толық белгісіздік жағдайында шешім қабылдау мүмкіндігі Қабылданған шешімдер үшін жауапкершілік	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Бас технолог

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

13. Мемлекеттік органның атауы:
14. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):
 АО «Казахский институт нефти и газа»
 Жоба жетекшісі:
 Г.К. Баймағанбетова
 Орындаушылар:
 Ж.Ж. Байгутденова, +7 (717) 255 09 85, zh.baigutdenova@king.kz
 АО «Информационно-аналитический центр нефти и газа»
 Жоба жетекшісі:
 С.С. Маркенов
 Орындаушылар:
 М. Есжанова, +7 (717) 257 70 47, yeszhanova_m@iacng.kz
15. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес:
16. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: -
17. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: -
18. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: версия 2, 2022 ж.
19. Болжалды қайта қарау күні: 31.12.2025 ж.